

NORSK ILDFAST GJENVINNING DRIFT AS
Postboks 500
8601 Mo i Rana

Saksbehandler:
Torunn Slettemark Hovden

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Norsk Ildfast Gjenvinning Kontrollnummer: 2022.082.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Tor Allan Sandberg

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Torunn Slettemark Hovden

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Nordland:*
Camilla Risa Haugstad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Norsk Ildfast Gjenvinning den 27.09.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 3 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens internkontroll har vesentlige mangler, inkludert manglende rutinebeskrivelser, avvikssystem, miljørisikovurderinger og revidering av internkontrollen
- Virksomheten oppfyller ikke kravene til lagring, levering og deklarerer av farlig avfall
- Virksomheten har lagret næringsavfall som skulle vært bragt til lovlig mottak

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

06.10.2022	Torunn Slettemark Hovden	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Rana kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NORSK ILDFAST GJENVINNING DRIFT AS	
Organisasjonsnr.: 920944876	Eies av: 920927084
Bransjenr. (NACE-kode): 23.320 - Produksjon av murstein, teglstein og andre byggevarer av brent leire	

Kontrollert enhet

Navn: Norsk Ildfast Gjenvinning	Anleggsnr.: 1833.0131.01
Kommune: Rana	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Annen aktivitet	
Tillatelse gitt: 10. juli 2017	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Norsk Ildfast Gjenvinning plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Norsk Ildfast Gjenvinning innen 1. desember 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland v/Torunn Slettemark Hovden.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 19. september 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Norsk Ildfast Gjenvinning bli ilagt et gebyr på kr 14 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens internkontroll har vesentlige mangler, inkludert manglende rutinebeskrivelser, avvikssystem, miljørisikovurderinger og revidering av internkontrollen

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd, nr. 6, 7 og 8.

Kommentarer:

Risikovurdering

Internkontrollforskriften (§ 5 andre ledd nr. 6) sier at virksomheten skal *kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene*. Under inspeksjonen fikk vi opplyst at det ikke finnes noen risikovurderinger som gjelder ytre miljø i bedriften. Dette må virksomheten ha, og de skal være skriftlige. Eksempler på uønskede hendelser som det er naturlig å risikovurdere, er blant annet:

- eventuell skade på dieseltanken og søl fra denne
- søl eller utslipp av farlige stoffer fra oppbevart farlig avfall
- at farlig avfall (spraybokser, batterier osv) blir kastet sammen med ordinært avfall
- at farlig avfall ikke blir innlevert årlig eller riktig deklarerert før levering
- flygeavfall og spredning av mikroplast fra avfall som er lagret utendørs
- at en hydraulikkslange ryker
- lekkasje fra lagrede/hensatte trucker.

Avvikssystem og rutinebeskrivelser

Internkontrollforskriften sier videre (§ 5 andre ledd nr. 7) at virksomheten skal *iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen*. I dette ligger det både at virksomheten må ha et avvikssystem for å registrere avvik, og at virksomheten må ha rutinebeskrivelser for hvordan ulike oppgaver utføres, i denne sammenhengen for å redusere risikoen for forsøpling og forurensning. Under inspeksjonen hadde ikke bedriften noe (skriftlig) avvikssystem. Virksomheten hadde heller ikke rutinebeskrivelser som handler om hvordan risiko for forurensning og forsøpling skal reduseres. Både avvikssystemet og rutinebeskrivelsene skal være skriftlig dokumenterte. Rutinebeskrivelser som er naturlig å ha i denne sammenhengen, er for eksempel:

- rutine for oppbevaring, deklarerering og levering av farlig avfall (se også avvik 2)
- rutine for oppsamling av et eventuelt søl fra dieseltanken
- rutine for oppsamling av oljesøl fra hydraulikkslanger som ryker
- rutine for å hindre flygeavfall og spredning av mikroplast.
- rutine for lagring og kassering av gamle maskiner
- rutine for levering av næringsavfall

For å lage en god rutine for hvordan bedriften skal håndtere farlig avfall, bør dere også sette dere ned og kartlegge hvilke typer farlig avfall som finnes på anlegget i dag og hvilke typer farlig avfall som oppstår jevnlig ved daglig drift.

Oppdatering av internkontrollen

Internkontrollforskriften slår også fast (§ 5 andre ledd nr. 8) at virksomheten skal *foreta en systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som*

forutsatt. Under inspeksjonen hadde virksomheten en internkontrollperm, men den er ikke blitt oppdatert etter innholdet ble skrevet i 2000. Det er viktig at internkontrollsystemet er et levende system, der avvik føres fortløpende, og miljørisikovurderinger og rutinebeskrivelser holdes oppdatert og så videre. Virksomheten er pålagt å holde internkontrollsystemet oppdatert.

Avvik 2

Virksomheten oppfyller ikke kravene til lagring, levering og deklarerer av farlig avfall

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-5, 11-8 og 11-12.

Kommentarer:

Farlig avfall er avfall som på grunn av fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr ikke kan håndteres sammen med vanlig forbruksavfall. Farlig avfall skal oppbevares på en forsvarlig måte (avfallsforskriften § 11-5). Videre er det årlig leveringsplikt for alt farlig avfall dersom virksomheten produserer over 1 kg farlig avfall per år (§ 11-8), og ved levering av farlig avfall skal dette deklarerer (§11-12).

Dere driver en virksomhet der det med jevne og ujevne mellomrom oppstår forskjellige typer farlig avfall, som for eksempel spillolje, brukte spraybokser, batterier, maling og oljefiller (oljeholdig absorbent). Lysstoffrør fra visse årstall kan også være farlig avfall. I kravet om forsvarlig oppbevaring av farlig avfall ligger det at det farlige avfallet skal oppbevares innendørs på tett dekke med mulighet for oppsamling ved et eventuelt søl (dvs. ha absorbenter lett tilgjengelig, oppbevare i kar e.l.), at det skal være utilgjengelig for uvedkommende og at lagerstedet for farlig avfall skal være merket. Siden et søl skal kunne samles opp, bør ikke flytende farlig avfall lagres i nærheten av sluk i gulvet. De ulike *typene* farlig avfall dere har (beholderne) bør også være merket. Vi gjør også oppmerksom på at ulike typer av farlig avfall ikke skal sammenblandes dersom det gir fare for forurensning eller problemer for den videre håndteringen av avfallet (§11-5).

Under inspeksjonen så vi spillolje på tønner og kanner, spraybokser, batterier (både småbatterier og bil- og traktorbatteri), maling og annet flytende, uidentifisert avfall plassert overalt på virksomhetens område, både innendørs og utendørs (se figur 1 og 2). Noe av det flytende farlige avfallet som sto utendørs, var ikke på fast dekke, og det var tydelig oljesøl i grunnen flere steder. Utendørs lagret farlig avfall var dessuten tilgjengelig for uvedkommende. Ingenting av det farlige avfallet var merket. Det var ikke klart når, eller om, farlig avfall har vært levert til farlig avfalls-mottak, og mye kan være ti til tjue år gammelt. Både forsvarlighetskravet og leveringsplikten er med andre ord brutt av virksomheten. I databasen avfallsdeklarerer.no er det ikke registrert noen deklarasjoner av farlig avfall fra Norsk ildfast gjenvinning. Det er uvisst om bedriften noen gang har levert farlig avfall, men dersom det blir levert til et avfallsmottak uten at det blir deklarerert, er det et brudd på bestemmelsene i avfallsforskriften.

Figur 1:
Farlig avfall som var lagra innendørs uten merking. Spraybokser, oljekanner og spilloljefat.

Figur 2: Farlig og mulig farlig avfall som var lagra utendørs uten tett dekke. Malingsspann, bil- og traktor (?)-batteri (mulig farlig avfall), trolig spillolje på fat, i bøtte og kanner. Lengst til høyre en bigbag som inneholder noe som lekker ned i grunnen. På dette bildet er det også tydelig tegn på oljesøl i grunnen.

Avvik 3

Virksomheten har lagret næringsavfall som skulle vært bragt til lovlig mottak

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 32.

Kommentarer:

Norsk ildfast gjenvinning disponerer et stort uteareal der det er lagret diverse gjenstander. Det lagrede materiellet omfatter blant annet paller, diverse treverk, flere IBC-konteinere, bilbatterier, bildekk, flere utrangerte trucker, flere hengere, spillolje, bigbags med ulikt innhold, elektromotorer, transportskruer og diverse annet produksjonsutstyr (se figur 4). Det kom fram under inspeksjonen at en god del av materiellet har vært lagret utendørs over lang tid. Mange av gjenstandene bærer preg av å ikke ha blitt ivaretatt, og er i en slik tilstand at de åpenbart må regnes som næringsavfall.

Næringsavfall skal etter forurensningslovens § 32 bringes til lovlig mottak. Etter forurensningslovens § 28 er det ikke tillatt å lagre avfall slik at det kan virke skjæmmende eller være til skade eller ulempe for miljøet, noe det for eksempel vil være hvis noen av gjenstandene lekker farlig avfall ned i grunnen, plast smuldrer opp til mikroplast eller gjenstander flyr med vinden til andre eiendommer.

Forurensningslovens § 7 slår fast at ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning (med noen spesifiserte unntak). Noen av gjenstandene som er lagret kan gi fare for forurensning av grunnen. Dette gjelder blant annet de utrangerte kjøretøyene (truckene), hvis disse inneholder rester av drivstoff eller andre oljeprodukter. Det gjelder sannsynligvis også IBC-kontaineren(e) som inneholder en ukjent væske.

Figur 3: Eksempler på næringsavfall som var lagret på bedriftens uteområder. Bildekk, elektromotorer, paller og treverk, transportskruer, trucker og annet avfall.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren

9. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Miljødirektoratets faktaark M-284 "Håndtering av farlig avfall" (2014)
- Miljødirektoratets faktaark M-550 "Har virksomheten din farlig avfall?" (2016)